

בְּכָל אֶרֶץ, וּכְמֹה חַבִּיבֵין מְלִיִּהְיָתָא וַפְירֹושׁוּ שְׁכָמָה חֹזֶק
הַבָּחֶשׁ שֶׁל הַשָּׁם הַקָּדוֹשׁ וּכְמֹה הוּא חֹזֶק בְּכָל הָאָרֶץ וּכְמֹה חַבִּיבִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, **דְּלִילִת**
לְךָ מְלִיחָה יַעֲירָא דְּלֹא תִשְׁבַּח לְהַבָּא אַזְרִיכָּתָא, וְלִילָּת מְלִיחָה
יַעֲירָא דְּאַתִּיא בַּאַזְרִיכָּתָא, **דְּלֹא נִפְקַת מִפְוּמִיהָ דְּקָדְשָׁא**
בְּרִיךְ הוּא כי הרי אין לך דבר אחד קטן בכל העולם שלא תמצאו אותו רמזו בתורה
ואין לך מילה אחת קטנה בכל התורה שהיא לא יצאה מפיו של הקב"ה. **מְלִין אַלְיִין**
דְּשָׁאֵל הַהוּא רְשֻׁעָה, **אַנְאָ שָׁאַלְנָא יוֹמָא חַד לְאַלְיִהוּ,**
וְאָמַר דְּהָא בְּמַתִּיבְתָּא דְּרָקִיעָה, **אַתְּסַדְּרוּ קְמִיהָ**
דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, **וְהַכִּי הוּא** כי את אלו הדברים ששאל אותו רשע
אני כבר שאלתי אותם את אליו הנביא והוא אמר לי שכבר בישיבת הרקיע סדרו את
הדברים לפני הקב"ה וכבר הם טודם של דברים.

כשיצאו ישראל ממצרים רצחה הקב"ה לעשות אותם בארץ כ מלאכים ולבנות את
בית המקדש

דְּכַד נִפְקָו יִשְׂרָאֵל מִפְצְּרִים, **בְּעָא קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא**
לְמַעַבֵּד לוֹן בָּאֶרֶץ, **בְּמַלְאָכִין קָדִישִׁין לְעַילָּא** כי
הנה כאשר יצאו עם ישראל ממצרים רצחה הקב"ה לעשות אותם בארץ כמו מלאכים קדושים
ולעלונים של מעלה, **וּבְעָא לְמַבְנֵי לוֹן בִּיתָא קָדִישָׁא,** **וְלִנְחָתָא**
לֵיהּ מְגֹן שְׁמֵי רָקִיעִין, **וְלִנְטָעָא לוֹן לִיְשָׂרָאֵל,** **נִצְיבָּא**
קָדִישָׁא, **בְּגַנוֹּנָא דְּרוֹקְנָא דְּלָעִילָּא** והוא רצחה לבנות להם את בית
הקדשא, **הַלְּימֹוד הַיּוֹמִי**

מקדש למעלה ואח"ב להוריד אותו מתחר שמי הרקיעים, ולנטוע את ישראל בארץ בנטיעת קדושה כדוגמת הדיקון של מעלה, דהיינו שישראלי יהיה כדוגמת הנשמות הנטועות במלכות (רמ"ק). **הִזְא הוּא דְבַתִּיבָּ**, (שמות טו) **תִּבְיאָמוּ וְתִטְעָמוּ בְּהֵר נְחַלְתֶּךָ** וזה מש"כ בפסוק 'תביאמו ותטעמו בהר נחלתך'. **בָּאָן אֲתָר בְּמִכּוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלָּת יְהֹוָה.** **בְּהַחְנוֹא דְפְעֻלָּת אֲנָת יְהֹוָה,** ולא **אַחֲרָא** ובאיזה מקום תיטע את ישראל, אלא הוא במכון לשבחך פעלתך, דהיינו שהוא היה באותו מקום של בית המקדש שפעלה אתה ה' בלבד ולא אחר. **מִכּוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלָּת יְהֹוָה, דָא בֵּית רָאשׁוֹן** ומש"כ מכון לשבחך פעלתך פירשו שזו בית ראשון. **מִקְדֵּשׁ יְהֹוָה כּוֹנָנוּ יְדִיךְ, דָא בֵּית שְׁנִי** ומש"כ מקדש כוננו ידך, פירשו שזו בית שני. **וְתִרְיוֹוִיְהוּ, אַוְמָנוֹתָא דְקָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אַיִגּוֹן** ושניהם היו האמנות של הקב"ה, מאחר ששניהם היו צריים להיבנות ע"י הקב"ה ולא ע"י אדם כלל, וסוד הדבר הוא שבית ראשון הוא מצד הבינה ובית שני הוא מצד המלכות והקב"ה שהוא ז"א הוא ממצע בין הבינה למלאות ולבן הוא עליה ונכנס ב עמוקי הבינה ומשם הוא חזר לירד אל תוך המלכות (רמ"ק).

שני בתים המקדש נבנו בידי אדם ולבן נחרבו, השלישי שיבנה בב"א – בידי הקב"ה

וּמְדָאָרְגִּיזוּ קְמִיה בְּמִדְבָּרָא, מִיתָּו, וְאַבְנָס לְזָן קְדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא לְבָנֵי הָוּ בְּאָרְעָא. (אוליפו עובדיהו) **וּבִיתָא אַתְּבָנִי עַל יְדָא דָבָר נָשָׁה, וּבָנִין כֵּד לֹא אַתְּקִים**

הליימוד

אמנם מאחר שישראל הכוינו לפניו הקב"ה במדבר שימושם כר נקנסה עליהם מיתה במדבר, או כאשר הכניסו הקב"ה את בנייהם לארץ אז בית המקדש נבנה ע"י אדם ומשום כר הוא לא התקיים. **וַיְשָׁלֹמָה חִזְקָה יְדֻעָה, דְבָגִין דְהָא עֲזָבָדָא דְבָר נְשָׁלָמָה יְתָקִים, וּעַל דָא אָמֶר,** (תהילים קכט) אם יהזה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, דהא לית ליה בית קיומה ושלמה המליך ידע שבית ראשון שהוא בנה לא התקיים, ומשום כר הוא אמר אם הוא לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, מאחר שלא יהיה לו קיום לעולמים. **בִּזְמָוֵי דְעֹזָרָא,** גָּרָם חַטָּאת, וְאַצְטָרְכּוֹן אַיִגּוֹן לְמַבְנֵי, וְלֹא חִזְקָה בֵּית קיומה וכן בבית שני שהיה ביום עוזרא הסופר גרם החטא שהיו מצויים ישראל עם נשים נוכריות, ולכן היו צריכים לבנותו בידי אדם ומשום כר לא היה לו קיום לעולם (רמ"ק). **וְעַד בָּעֵן, בְּנִיְנָא קָדְמָאָה דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הַזָּא, וְלֹא חִזְקָה בְּעַלְמָא** ועד עבשו הבניין הראשון של הקב"ה לא היה כלל, **וְלֹזְמָנָא דְאָתֵי בְּתִיב,** (תהילים קמ"ז) בונה ירושלים יה, כי הוא יבנה את בית המקדש השלישי ולא אדם אחר [галח]. **וּבְנִיְנָא דָא אָנָן מְחַבָּאָן, וְלֹא בְּנִיְנָא דְבָר נְשָׁלָמָה יְתָקִים כָּלֶל** [галט] ועל הבניין הזה אנו מהכים ומיהילים ולא לבניין שיבנה ע"י אדם שלבנין זה אין בו קיום כלל.

א/or הדרש ב"י

בכבודו בונה אותה שני' בונה ירושלים ה' נדח ישראל יכנס.

[галט] ובענין זה היה מעשה עם ראש ישיבת פורת יוסף הרב יהודה דרך זצוק'ל של אחר

[галח] בדריאתא במדרש תנחותא פרשת נה סימן יא שלוש שבועות שנשבע בפיorsch לישראל וכו' והשלישית נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו (ישעה סב) וכו' ומה נשבע שהוא

הליימוד היומי

לעתיד לבוא יוריך הקב"ה בית ראשון ושני כאחד מלמעלה

בֵּית רָאשׁוֹן, וּבֵית שְׁנִי, יְחִית לֹזֶن קָדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא
בְּחַדָּא מְלֻעִילָא. **בֵּית רָאשׁוֹן בְּאַתְּכָסִיא,** וּבֵית
שְׁנִי בְּאַתְּגָלִיא והנה לעתיד לבוא יוריך הקב"ה את בית ראשון ובית שני שבسود
בינה ומלכות כאחד מלמעלה [קמ] ובית ראשון יהיה מכוסה מאחר שהוא בסוד הבינה

• • • אור הרשב"י • • •

מבואר דקאי אביה המקדש ראשון שנחרב
דעל בן נקרא אוהלי. וכן הוא במפרשים שם
(ישועות יעקב אותה כ"ח מהמדרש על פסוק
והביה בהבנתו) דמאליו נבנה עיין שם.

אבל בזוהר (ח"ג רכ"א א) איתא מכון
לשบทך פעלת ה' דא בית ראשון מקדש ה'
כוננו ידיך דא בית שני ותרוייתו אומנותו
דקודשא בריך הוא איננו ומדארכינו וכו'
אתבנוי על ידא דבר נש ובנין כך לא אתקים
וכו. ועל דא אמר אם ה' לא יבנה בית שוא
עמלו בוניו בו דהא וכו', ובית ראשון ובית
שני יהיה לנו קודשא בריך הוא בחדרא
מלעילה וכו' יעוזן שם. ומובואר מזה דשניהם
אמת ובאמת בדרורי הנבאים מפורש דוללא
חטאוי ישראל אחר כך לא היה נחרב בית
ראשון. ומה שנאמר (ירמיה ל"ב, ל"א) כי על
אפי וגנו למן היום אשר בנו וגנו, כבר אמרו
וזיל (נדה ע' ב) דהוא בחטא שלמה עם בת
פרעה שהיה גם בן אחר גמר בנין בית
המקדש שהקריבו התמיד באוטו יום באربع
שעות. ותחלת בונינו היה מסור לבחירה ואפ
על פי שה' יתרברך היה מסיע גם או בبنין

שחרור ירושלים באו אנשים ועלו להר הבית
בכדי לבנות את בית המקדש השלישי מאחר
שהם חשבו שהגיע כבר הגאולה וצעק עליהם
הרב שיחදלו מזה מאחר שמסורת בידינו
שבית המקדש השלישי יבנדו אך ורק הקב"ה
והוא לא יבנה בידי אדם כלל.

[קמ] ובאייר ה'ר' צדוק הכהן מלובלין – בספר
פרי צדוק קדושת שבת אמר ב' וויל: ובין
دلעתיד שהוא מעשה שמים אתה (ראש
השנה ל' סוף ע"א) דאיוני בחמשר עיין שם
ברשי"י דאף דאין דוחה יום טוב שאני בנין
دلעתיד בבדי שמים הוא. ובסוףה (פ"א סוף
ע"א) סיים רשי"י על זה קרא דכוננו ידיך וכן
הוא בתוס' שבועות (ט"ז: ד"ה אין). ושם כתבו
רכן הוא בתנוחמא ולא ידעתני בעת איה
מקומו בתנוחמא. ולכארה מגمرا דכתובות
הנזכר משמע דמפרש ליה אבנין ראשון
מעשה ידי צדיקים. וכן הוא בתנא דבר אלהו
רבה (פרק ל') על פסוק (ירמיה י', כ) אוהלי
שודד. אין בית המקדש נבנה בידו של אדם
אלא בידו של הקדוש ברוך הוא שנאמר
כוננו ידיך. ומדמייתי אקרא דאויהלי שודד

הליימוד